

Forskningsnotiser

Ungdom og psykisk helse

FOTO: Fe Ilya / Flickr

Flere unge bruker psykofarmaka

Flere unge bruker psykofarmaka enn for ti år siden. Særlig ses en økning i bruk av legemidler ved ADHD, sovemidler og antidepressiva. Det viser en nylig publisert studie gjennomført i regi av Folkehelseinstituttet i samarbeid med Høgskolen i Hedmark.

Forskerne har hentet data fra Reseptregisteret og undersøkt uttak av psykofarmaka til barn og unge under 18 år i tidsrommet 2004 til 2014. Forskerne fant blant annet at mens andelen 17-årige jenter som tok ut en resept på et legemiddel mot psykiske lidelser var 4–5 prosent i 2004, tok hele 7 prosent av denne gruppen ut en resept i 2014. Samtidig som eldre barn og unge tilskrives mer psykofarmaka, viser studien at bruken av psykofarmaka for de yngste barna, 1–2-åringene, er mer enn halvert i samme periode. Dette skyldes at færre småbarn får sovemedisiner som Vallergan.

Bruk av antidepressiva nådde et bunnivå i 2006 grunnet advarsler om økt selvmordsfare ved bruk av medikamentene. Siden 2006 og frem til 2014 er uttak av antidepressiva blant unge jenter fordoblet, og ligger nå på opp mot 3 prosent blant 17-årige jenter. – Den siste økningen i bruk av antidepressiva

kan skyldes at det har vært et fokus på at ubehandlet alvorlig depresjon også kan gi økt selvmordsfare, uttaler førsteforfatter av studien, Ingeborg Hartz til Folkehelseinstituttet.

Kilder www.fhi.no

Hartz, I., Skurtveit, S., Steffenak, A.K.M., Karlstad, Ø., & Handal, M. (2016). Psychotropic drug use among 0–17 year olds during 2004–2014: a nationwide prescription database study. *BMC psychiatry*, 16(1), 1.

Mer psykiske plager ved lav inntekt

Selvrapporterte symptomer som hodepine, søvnløshet og depresjon er langt mer utbredt blant svenske tenåringer som sier de bor i familier med dårlig eller gjennomsnittlig økonomi, sammenlignet med tenåringer som sier de bor i familier med god økonomi. Det viser de nye resultatene fra studien «Skolebarns helsevaner», som ble offentliggjort i desember i fjor.

Studien er gjort av The Public Health Agency, som tidligere har påvist at andelen 13- og 15-åringer med selvrapporterte psykosomatiske lidelser har økt de siste tiårene. Nye resultater fra studien viser nå at denne typen lidelser er mest vanlig blant 13- og 15-åringer som oppgir at familien har en anstrengt eller dårlig økonomi.

I 2013/14 rapporterte 77 prosent av jentene i studien som sa de bodde i familier med dårlig økonomi, at de hadde hatt minst to psykosomatiske symptomer mer enn én gang i uken de siste seks månedene. For jenter som bodde i familier med god økonomi, var tallet 47 prosent. Blant menn er andelen 58 prosent (familier med dårlig økonomi) mot 26 prosent (familier med god økonomi).

– Resultatene viser også at ungdommens opplevelse av familiens økonomi har større innvirkning på hvordan de føler seg, enn familiens faktiske levestandard, sier Johanna Ahnquist, daglig leder i Public Health Agency.

Kilde <http://folkhalsomyndigheten.se/nyheter-och-press/nyhetsarkiv/2015/decemb...>

Ungdom drikker mindre

Andelen 15- og 16 åringer som drikker har avtatt kraftig de senere årene, viser tall fra Statens institutt for rusmiddelforskning (SIRUS). Mens det i 2003 var 51 prosent av de spurte ungdommene som oppga at de hadde drukket alkohol siste 30 dager, var det tilsvarende tallet i 2015 bare 23 prosent. Det er en nedgang på over 50 prosent i løpet av 12 år. Tall for siste 12 måneder viser en liknende utvikling: I 2015 oppga 46 prosent av de spurte å ha drukket alkohol siste 12 måneder, mens det tilsvarende tallet i 2003 var 76 prosent. Også andelen som drikker relativt mye, har gått ned i denne aldersgruppen. Mens 12 prosent oppga å ha drukket mer enn 20 ganger siste 12 måneder i 2003, var det tilsvarende tallet kun 4 prosent i 2015.

Kilde <http://sirius.no/publikasjon/rusmidler-i-norge/2-alkohol/#toc18>